

Tytuł projektu: Koncepcja europeizacji absorpcyjnej i transformacyjnej podmiotów subnarodowych na przykładzie lokalnych grup działania w Polsce

Projekt obejmuje analizy teoretyczne i badania empiryczne dotyczące niejednoznacznej koncepcji „europeizacji”, definiowanej przez Radaelli [2004] jako „procesy (a) budowania (b) dyfuzji i (c) instytucjonalizacji formalnych i nieformalnych zasad, procedur, paradygmatów polityki, stylów, wzorców zachowań, podzielanych przekonań i norm, które są najpierw definiowane i konsolidowane w procesie tworzeniu polityki publicznej Unii Europejskiej, a następnie włączane są do logiki krajowych: dyskursów, poczucia tożsamości, struktur politycznych i polityk publicznych”. Projekt ten odnosi się szczególnie do dwóch skrajnych typów europeizacji 1) transformacyjnej (lub „głębokiej” (*deep*), związanej z „głębokim uczeniem się” (*thick learning*) - rozumianej w tym projekcie jako zmiana praktyk i preferencji na nowe, odpowiadające priorytetom i zaleceniom zawartym w dokumentach programowych Unii Europejskiej (dalej: EU) i 2) absorpcyjnej (lub „powierzchnowej” (*shallow*), związanej ze „słabym, powierzchownym uczeniem się” (*thin learning*), rozumianej w tym projekcie jako dostosowanie struktur organizacyjnych tylko do niezbędnego minimum w celu wykorzystania pomocy finansowej UE, bez chęci zaakceptowania tych zmian na stałe, a nawet z możliwością występowania tokenizmu, polegającego na „udawaniu” spełniania wszystkich standardów UE.

Głównym przedmiotem badań będą partnerstwa terytorialne, tzw. lokalne grupy działania (dalej: LGD), tworzone w celu wspierania partycypacyjnego rozwoju lokalnego i finansowane z funduszy UE (w 2019 r. w Polsce było zarejestrowanych 322 LGD, obejmujących swym zasięgiem obszar prawie całego kraju, najczęściej z wyłączeniem dużych miast). Główne cele tego projektu badawczego zdefiniowano w następujący sposób:

- 1) zaangażowanie się w dyskurs naukowy na temat wyjaśnienia definicji europeizacji na poziomie subpaństwowym, zwłaszcza w zakresie geografii politycznej,
- 2) opracowanie typologii europeizacji, wstępnie opartej na tym projekcie na koncepcjach transformacyjnej (głębokiej) i absorpcyjnej (płytkiej) europeizacji, odgórnej (*top-down*) i oddolnej (*bottom-up*),
- 3) opracowanie metodologii ilościowych pomiarów poziomu europeizacji (np. liczba europejskich partnerów, liczba wykorzystanych „dobrych praktyk” z innych krajów europejskich, poziom uzależnienia od funduszy UE, rzeczywiste zaangażowanie lokalnych interesariuszy we współpracę, realizacja celów zgodnych ze strategią „Europa 2020” itp.),
- 4) rozwój badań na temat zaniedbanych dotąd zagadnień europeizacji podmiotów sub-państwowych, na przykładzie stowarzyszeń zwanych lokalnymi grupami działania działających w na obszarze całej Polski ramach „Rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”, które w innych podejściach teoretycznych (kapitał społeczny, współzarządzanie, rozwój neo-endogeniczny) mają bardzo bogatą literaturę porównawczą,
- 5) wielozmienna klasyfikacja analizowanych podmiotów, w zakresie poziomu ich europeizacji i naukowa ocena efektywności analitycznej takich metod pomiaru,
- 6) porównania regionalne i własna regionalizacja przestrzenna badanych LGD pod względem poziomu ich „europeizacji”, w celu oceny różnic geograficznych, wraz z próbą wyjaśnienia ich lokalnych uwarunkowań społeczno-ekonomicznych (w tym kulturowych).

Główny dyskurs naukowy będzie związany z teorią instytucjonalizmu, który wyjaśnia zjawiska społeczne i gospodarcze poprzez badania nad instytucjami społecznymi (w tym normami i zwyczajami, ale także specyficznymi formami organizacyjnymi, takimi jak LGD). Według Lackowskiej-Madurowicz [2011] jest to najczęstszy sposób analizowania procesów europeizacji. W dyskusji nad zagadnieniami teoretycznymi konieczne wydaje się także odniesienie do teorii modernizacji, konwergencji i dyfuzji innowacji.

W części empirycznej projektu przeanalizowane zostaną wszystkie LGD w Polsce (około 322 jednostek). Wykorzystane zostaną głównie: 1) analiza treści materiałów wtórnych (strategie LGD; statystyki instytucji nadzorujących funkcjonowanie LGD, Baza Danych Lokalnych GUS) oraz 2) własne badania kwestionariuszowe przeprowadzane w biurach istniejących LGD. Wykorzystane zostaną standardowe metody statystycznego opracowania wyników, a także metody wielozmienne np. metoda Warda, k-średnich czy typu HDI. Badania prowadzone będą we współpracy naukowców Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, Uniwersytetu Wrocławskiego i Uniwersytetu w Leeds (Wielka Brytania).